

Bilag 10:

Specialer

Det er vigtigt for Nordjyllands Beredskab, at den udrykning, der sendes til en opgave, er den rigtige og at den består af de køretøjer og det materiel, der skal til for at løse opgaven optimalt – den rigtige og rettidige indsats. Mandskabet, der løser opgaven, skal være veluddannede og veltrænede på højt kompetenceniveau.

En del af disse opgaver er sjældent forekommende eller af kompleks natur samtidig med, at der ofte skal anvendes avanceret udstyr eller særlige køretøjer til løsning af disse opgaver. Ved at optimere disse specialer vil Nordjyllands Beredskab være godt forberedt på og blive bedre til at håndtere usædvanlige hændelser.

Rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud

Veluddannede medarbejdere og ledere, der håndterer forebyggelse og indsatser kompetent

En god forberedelse og håndtering af usædvanlige hændelser, der kan have stor konsekvens for liv og værdier

Specialenheder

Nordjyllands Beredskab placerer en række af disse særlige beredskaber, specialenheder, på et mindre antal stationer. Dette for at sikre højst mulige niveau hos det mandskab, der skal løse opgaven og optimere udnyttelsen af materiellet.

Der vil altid blive sendt en styrke fra nærmeste station, som starter på løsningen og løser egne opgaver. Den første styrke vil kunne forsyne specialenheden med relevante informationer om hændelsens karakter. Specialenheden vil, i sagens natur, ankomme senere end mandskabet fra nærmeste station.

Antallet af specialenheder og placeringen af disse bestemmes af opgavernes hyppighed, geografi, stationernes egen kapacitet, risikovurdering m.m.

Nordjyllands Beredskabs specialer er:

- Frigørelse og redning
- Højderedning
- Overfladeredning og dykkerberedskab
- Vandforsyning
- Skibsbrandslukning
- Forurenings- og kemikalieuheldsbekæmpelse

- Olie- og gaslagerberedskab
- Klimaberedskab
- Førstehjælp
- Nøddindkvartering
- Kommunikationsberedskab

Redningsspecialer – frigørelse, avanceret redning og højderedning

Nordjyllands Beredskab skelner mellem traditionel frigørelse, som i denne sammenhæng er frigørelse af fastklemte personer ved trafikuheld, og øvrige frigørelsesopgaver, der kræver mere avancerede teknikker og udstyr.

Frigørelsesopgaven løses ikke af særlige specialenheder, men med udstyr placeret på køretøjer med andet hovedformål som automobilsprøjter og Hurtig Respons Enheder. Der kan udføres andre frigørelsesopgaver med udstyret. Materielbeholdningen kan variere efter lokale forhold som fx afstanden til nærmeste større redningsenhed, tilstedeværelsen af risikovirkomheder, hyppighed af hændelser m.m.

Uddannelse og vedligeholdelse indgår i den krævede uddannelse for alt indsatspersonel samt i de årlige, pligtige vedligeholdelsesøvelser.

Overordnet set betyder dette, at der på næsten alle stationer forefindes udstyr til at påbegynde traditionel frigørelse, herunder kæderedning. Stationer med få årlige hændelser og med mulighed for assistance fra en nabostation med hydraulisk frigørelsesværktøj indenfor 20 minutter, udstyres udelukkende med udstyr til at påbegynde traditionel frigørelse og kæderedning.

Nordjyllands Beredskab									
Frigørelse (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
FUH-Fastklemte BIL	91	114	105	99	135	147	191	146	1.028
Total	91	114	105	99	135	147	191	146	1.028

Denne type opgaver udgør ca. 77 % af de redningsopgaver Nordjyllands Beredskab har udført på landjorden i perioden 2007-2014.

Avanceret redning

Øvrige redningsopgaver er typisk mere komplicerede opgaver og kræver særligt udstyr og viden for at kunne udføres. Udstyret betjenes af særligt uddannet mandskab, der kan udføre mere avanceret frigørelse fx fra tog, lastbiler, busser, fly og maskiner samt mere komplekse redningsopgaver som indebærer løft, gennembrydning og afstivning.

Disse redningsenheder søges placeret jævnt geografisk fordelt, dog skal der tages hensyn til sandsynligheden for, at opgaverne opstår. Analyser vil vise, hvor mange redningsenheder Nordjyllands Beredskab skal råde over.

Nordjyllands Beredskab

Redning (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
FUH-Fastklemte LASTBIL/BUS		1	3	6	4	8	10	7	39
FUH-Fastklemte/Brandfare LASTBIL/BUS		1		1		1	1		4
Redn.-Fastklemt, Maskine o.l.	10	13	21	15	18	14	14	15	120
Redn.-Sammenstyrning	2	8		44	4	3		2	63
Redning - togulykke		1	1		2				4
Total	12	24	25	66	28	26	25	24	230

Denne type opgaver udgør ca. 17 % af de redningsopgaver Nordjyllands Beredskab har udført på landjorden i perioden 2007-2014.

Højderedning

Denne type opgaver udgør ca. 6 % af de redningsopgaver Nordjyllands Beredskab har udført på landjorden i perioden 2007-2014.

Nordjyllands Beredskab

Højderedning (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Redn.-Bygning/højderedning	7	8	2	12		12	6	5	52
Redn.-Silo/Brønd		1		1	3	2	2	2	11
Total	7	9	2	13	3	14	8	7	63

Til denne type opgaver afsendes nærmeste højderedningsenhed (drejestige/redningslift). Disse enheder placeres, hvor der er en bygningsmasse med større højde samt ud fra en geografisk fordeling jævnt i Nordjyllands Beredskabs område.

Nordjyllands Beredskab

Højderedning (reb-redning) (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Redn.-Mast/højderedning	1		1	1	1	2		4	10
Redn.-Skrænt	1	2	2	3	1	1	4	2	16
Total	2	2	3	4	2	3	4	6	26

Denne type opgaver løses af specialuddannet mandskab med udstyr til udførelse af reb-redning. Placeringen sker ud fra en vurdering af sandsynlighed samt tidligere hændelser.

Overfladeredning og dykkerberedskab

Alle kommuner har en forpligtelse til at kunne redde personer op fra vandet i søer, åer og havne. På et antal af Nordjyllands Beredskabs stationer vil der derfor være placeret udstyr og være uddannet mandskab til at udføre disse opgaver. Nordjylland er omgivet af hav og fjorde og derfor er der placeret redningsbåde til også at løse opgaver over større afstande til søs.

Nordjyllands Beredskab									
Overfladeredning (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
FUH-Bil i vand	2	3	1		2	1	1	5	15
Redn.-Drukneulykke, Havet/Fjorde		10	9	20	23				62
Redn.-Drukneulykke	17	6	12	8	10				53
Redn.-Drukneulykke FJORD					3	17	15	30	65
Redn.-Drukneulykke HAVET						14	11	14	39
Redn.-Drukneulykke SØER - HAVN		5	1	1		13	12	14	46
Total	19	24	23	29	38	45	39	63	280

Nordjyllands Beredskab har et dykkerberedskab, som automatisk tilkaldes ved melding om drukneulykke i Nordjylland. Dette gælder dog ikke ved meldinger om drukneulykker på havet. Dykkerberedskabet er placeret på Station Aalborg. Nordjyllands Beredskab vil søge at indgå aftaler med private erhvervsdykkerfirmaer om bistand ved drukneulykker på steder, hvor Nordjyllands Beredskabs eget dykkerberedskab har lang responstid.

Nordjyllands Beredskab vil analysere de hændelser, der har været og ud fra analyseresultaterne tilpasse overfladeredningsberedskabet.

Vandforsyning

I Vandforsyningsstrategien, bilag 9, fremgår det, at vi vil basere vandforsyningen til vandkrævende opgaver på vand på naturlige vandforråd som søer, åer, fjorde og havne.

Nordjyllands Beredskab vil derfor placere et antal strategisk placerede vandforsyningsenheder i Nordjylland i forhold til vandforsyningsmuligheder i form af brandhaner, tankvogne og aftaler med entreprenører.

Skibsbrandslukning

Der kræves særlige kvalifikationer for at slukke brand i større skibe. Opgaven kræver, at der anvendes en anden slukningsteknik end den, der almindeligvis anvendes ved brande på land eller i mindre skibe. Nordjyllands Beredskab vil derfor sikre, at der, på stationer placeret i nærheden af de store havne sker uddannelse i denne slukningsteknik. Nordjyllands Beredskab vil udvikle et særligt uddannelse, der tilnærmelsesvis svarer til den maritime brandslukningsuddannelse STCW. I uddannelsen vil der indgå en særlig del, som omhandler skibe fremdrevet af naturgas, da der må forventes flere af disse i fremtiden.

Slukning af skibsbrand er særligt fysisk belastende og kræver hurtig afløsning af mandskab. Det må derfor påregnes, at mandskabet i havnebyerne Hanstholm, Skagen, Frederikshavn, Aalborg og

Hirtshals skal uddannes. Det samme skal afløsningsmandskabet på nogle af de nærmest liggende stationer.

Nordjyllands Beredskab									
Skibsbrand (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Brand-Skib på land/dok	1	2	4	2	7	2	1	1	20
Brand-Skib ved kaj	9	15	7	7	8	9	8	7	70
Total	10	17	11	9	15	11	9	8	90

Forurenings- og kemikalieuheldsbekæmpelse

Mindre forureningsopgaver løses af andre myndigheder, som fx vejmyndighed eller miljømyndighed, med hvem vi har indgået en aftale, eller også løses opgaven af en mindre enhed fra Nordjyllands Beredskab.

Hver basisstation har udstyr til at løse opgaven placeret på køretøjer med andet hovedformål, som fx automobilsprøjter. Materielbeholdningen kan variere efter lokale forhold, herunder afstanden til nærmeste større forureningsenhed, tilstedeværelsen af eksempelvis risikovirkninger, som kan betyde, at lokalstationen skal suppleres med eksempelvis gasdetektorer.

Uddannelse og vedligeholdelse til at løse opgaven indgår i de årlige, pligtige vedligeholdelsesøvelser.

Nordjyllands Beredskab									
Mindre forurening (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Min. forurening-v/FUH	56	66	88	55	69	68	62	75	539
Min. forurening-Mindre spild	197	191	161	165	161	172	165	212	1.424
Min. forurening-Oliefilm på vand	21	25	21	28	21	24	16	24	180
Mindre forurening	42	34	33	28	25	26	25	9	222
Total	316	316	303	276	276	290	268	320	2.365

Denne type udgør ca. 89 % af de forureningsbekæmpelsesopgaver Nordjyllands Beredskab blev kaldt ud til i perioden 2007-2014.

Lidt større forureningsopgaver, hvori der indgår kendte stoffer, løses af nærmeste station eventuelt med tilkald af en forureningsspecialenhed.

Nordjyllands Beredskab									
Større forurening (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Str. forurening-Olieudslip	13	20	12	11	13	12	21	11	113
Str. forurening-Benzinudslip	2	3	2	3	2	2	1		15
Str. forurening-Gylleudslip	13	12	9	20	19	9	7	6	95
Større forurening	1	1	5	3					10
Total	29	36	28	37	34	23	29	17	233

Denne type udgør ca. 9 % af de forureningsbekæmpelsesopgaver Nordjyllands Beredskab blev kaldt ud til i perioden 2007-2014.

Visse stoffer er dog så aggressive eller forekommer i så stort et omfang, at der kræves ekstra viden og kapacitet fx i forhold til beskyttelse af mandskabet.

Derfor planlægges der en række specialenheder på dette område, hvor mandskabet er ekstra uddannet og vedligeholdes årligt. Enhederne skal have specialudstyr til rådighed, som særligt kraftige beskyttelsesdragter, lukke- og opsamlingsgrej m.m.

Nordjyllands Beredskab									
Kemikalieforurening (antal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Str. forurening-Kemikalieudslip	4	1	4	10	3	7	2	3	34
Str. forurening-Ammoniakudslip	1	3		3	3	4	1	1	16
Total	5	4	4	13	6	11	3	4	50

Denne type udgør ca. 2 % af de forureningsbekæmpelsesopgaver Nordjyllands Beredskab blev alarmeret til i perioden 2007-2014.

Der er et antal specialenheder placeret i nærheden af, hvor der er koncentration af kemikalier og dermed størst sandsynlighed for anvendelse af enhederne. Dog skeles der i placeringen også til, at specialenhederne skal kunne nå ud til alle inden for rimelig tid, idet uheldet fx. kan være sket under transport.

Oversigten nedenfor viser hyppigheden af forureningsulykker i de enkelte kommuner. Ud fra blandt andet dette materiale vil der blive analyseret på i hvilke områder, kemikaliespecialenhederne placeres. Tilstedeværelsen af risikovirksomheder registreret efter *Risikobekendtgørelsen* vil kunne få afgørende betydning for placeringen af specialenhederne. Se mere om risikovirksomheder i bilag 1.

Udkaldsstatistik: Forurening 2007-2014

PICK	Brøn	Fred	Hjør	Jamm	Læsø	Mari	Mors	Rebi	This	Vest	Aalb	I alt	Gns.
Andre													
MF FUH	33	63	49	26	1	35	48	23	53	35	195	561	70,13
MF Mindre spild	63	182	137	121	2	95	52	66	184	121	587	1610	201,25
MF Oliefilm	5	25	5	11	2	27	11	13	10	18	53	180	22,50
Lokalstation													
SF Benzin	0	0	2	0	0	3	0	0	2	1	7	15	1,88
SF Olie	2	11	11	2	0	10	8	9	17	10	33	113	14,13
SF Gylle	8	7	13	8	0	6	17	6	7	11	12	95	11,88
Lokal- og specialestation													
SF Ammoniak	0	9	2	1	0	0	1	0	1	0	2	16	2,00
SF Kemikalier	0	3	1	3	0	5	0	5	4	4	7	32	4,00
	111	300	220	172	5	181	137	122	278	200	896	2622	327,75

Olie- og gaslagerberedskab

Som skrevet i bilag 1, Risikoprofilen, udvikler havnene i Nordjylland sig hastigt og er medvirkende til, at Nordjyllands Beredskab kontinuerligt skal tilpasse beredskabet, hvor der sker oplagring af store mængder brændstof af forskellig karakteristika.

De specialenheder, der som en følge heraf er nødvendige, og uddannelsen af mandskab hertil, tilkommer løbende i takt med at lagrene opbygges. Samtidig vil der blive udfærdiget særskilte risikoanalyser, som baggrund for disse nye specialer.

Vejrligsberedskab, førstehjælp, nødindkvartering og kommunikation

Nordjyllands Beredskab har en naturlig rolle, når vejret bliver voldsomt og truer med at ødelægge eller beskadige samfundsmæssigt vigtige objekter. Nordjyllands Beredskab vil især anvende den store styrke af frivillige til at løse disse opgaver.

Nordjyllands Beredskab ønsker gennem deltagelse i store events med førstehjælpsvagter og lignende at dygtiggøre og give vores frivillige rutine, sådan at de kan bistå ved meget store hændelser med mange tilskadekomne.

En væsentlig årsag til, at Nordjyllands Beredskab tillægger styrken af frivillige stor betydning, er at der her kan opbygges de nødvendige kompetencer til at løse særlige opgaver samtidig med, at vi kan bevare det daglige beredskab intakt.

Frivilliges rolle i Nordjyllands Beredskab er nærmere beskrevet i bilag 6.

Uddannelse og vedligehold af specialerne

At opnå og opretholde kompetencerne til de nævnte specialenheder er tidskrævende.

Der skal gennemføres en særlig uddannelse for at kunne varetage specialefunktionerne og en del af denne skal foregå eksternt. Efterfølgende skal der gennemføres årlige vedligeholdelses- og rutineringsøvelser. Dette kræver stor dedikation hos det involverede mandskab.

Nogle specialer ligger ud over den faste årlige vedligeholdelsesuddannelse af mandskabet. Såfremt specialefunktionerne skal fungere på (næsten) alle stationer stilles der derfor store krav rent tidsmæssigt til mandskabet, hvoraf langt hovedparten er deltidsansatte.

At størstedelen af mandskabet er deltidsansatte giver yderligere udfordringer i forhold til at opretholde kompetencerne. Desuden skal Nordjyllands Beredskab have fokus på at opretholde kontinuiteten i styrken, da ansættelsestiden for deltidsansatte er blevet kortere.

Nordjyllands Beredskab anerkender vanskelighederne i at opretholde et tilstrækkeligt højt niveau hos mandskabet set i lyset af muligheden for at vedligeholde kompetencerne.

Vi tilstræber derfor, at der så vidt muligt kun er én specialenhed på hver station.

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021 fokusere på:

- Analyse af hyppighed og konsekvens for usædvanlige og særlige hændelser.
- Udarbejdelse af en dimensioneringsplan for specialerne.